

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE**1. KEMIKAALIN JA SEN VALMISTAJAN, MAAHANTUOJAN TAI MUUN TOIMINNAN HARJOITTAJAN TUNNISTUSTIEDOT****1.1 Kemikaalin tunnistustiedot**

Kauppanimi

DAMP CLEAN 111**1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus****1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**

Pesuaine offsetpainokoneille

Käyttö muuhun tarkoitukseen kielletty

1.2.2 Toimialakoodi

222 Painaminen ja painamista palveleva toiminta

1.2.3 Käyttötarkoituskoodi

9 Puhdistus- ja pesuaineet

1.3 Valmistajan, maahantuojaan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

KTA-Yhtiöt Oy

1.3.2 Yhteystiedot**Postiosoite**

Kutojantie 5

Postinumero ja -toimipaikka

02630 Espoo

Puhelin

09-759 071

Telefax

09-785 554

Y-tunnus

Y-tunnus: 0809102-3

1.3.3 Ulkomaisen valmistajan tiedot

Fuji Hunt Photographic Chemicals n.v., Europark Noord 21-22, B-9100 Sint Niklaas, Belgium

1.4 Hätäpuhelinnumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

09 471 977 tai 09 - 4711

Myrkytystietokeskus

Haartmaninkatu 4, 00290 Helsinki

2. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**2.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat**

2.1.1 CAS-numero tai muu koodi	2.1.2 Aineosan nimi	2.1.3 Pitoisuus	2.1.4 Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
142-82-5	Heptaani ja isomeerit	60-80%	F; N;Xn; R11-38-50/53-65-67
67-63-0	Propan-2-oli	7-15%	F; Xi; R11-36-67
108-87-2	Metyylisykloheksaani	15-30%	F; Xn;N;R11-38-51/53-65-67
110-82-7	Sykloheksaani	0,5-1,5%	F; Xn;N; R11-38-50/53-65-67

2.1.7 Muut tiedot

Valmistaja ilmoittaa että tuote sisältää aromaattivapaiden hiilivetyjen seosta, jonka bentseenipitoisuus <

0.1 %.

R-lausekkeiden teksti - katso kohta 16.

3. VAARALLISTEN OMINAISUUKSIEN KUVAUS

Helposti syttyvää. Ärsyttää ihoa.

Erittäin myrkyllistä vesiliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä. Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Lisäksi höyryt voivat muodostaa räjähtäviä höyry-ilma-seoksia.

4. ENSIAPUOHJEET

4.1 Erityiset ohjeet

-

4.2 Hengitys

Potilas toimitettava raittiiseen ilmaan. Yhteydenotto lääkäriin.

4.3 Iho

Iho pestään välittömästi runsaalla saippualla ja vedellä ja samanaikaisesti riisutaan tahriintunut vaatetus.

4.4 Roiskeet silmiin

Huuhdeltu välittömästi juoksevalla vedellä keskeytyksettä 15 minuutin ajan. Yhteydenotto lääkäriin.

4.5 Nieleminen

Ei saa oksennuttaa. Potilaalle annetaan runsaasti vettä tai maitoa juotavaksi. Tajuttomalle ei saa antaa mitään juotavaa. Heti lääkärin hoitoon.

5. OHJEET TULIPALON VARALTA

5.1 Sopivat sammutusaineet

Vesisumu, hiilidioksidi, vaahto, jauhe.

5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

Vesi.

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa

Palossa muodostuu hiilimonoksidia ja hiilidioksidia.

5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten

Käytettävä paineilmahengityslaitetta palotilanteissa.

5.5 Muita ohjeita

Palon läheisyydessä olevia astioita on jäähdytettävä vesisuihkulla.

6. OHJEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖJEN VARALTA

6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä

Käytettävä henkilökohtaista suojausta, katso kohta 8.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

Ei saa päästää vesistöön, viemäriin eikä maaperään.

6.3 Puhdistusohjeet

Vuodot kerätään talteen ja peitetään sopivalla absorboivalla aineella (esim. hiekka, maa) ja poistetaan hävitettäviksi. Hävitettävä paikallisten ja kansallisten säädösten mukaisesti.

6.4 Muita ohjeita

-

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Käsittely

Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdesta työpaikalla. Varottava tuotteen kosketusta ihon ja silmien kanssa. Vältettävä höyryn hengittämistä. Käytettävä sopivaa suojavaatetusta, sopivia suojakäsineitä ja silmien- tai kasvonsuojainta. Työtiloissa ei saa syödä eikä säilyttää ruokaa. Pestävä kädet ja altistunut iho huolellisesti aina ennen syömistä, juomista tai tupakointia ja työn jälkeen.

Kauppanimi: **DAMP CLEAN 111**

Päiväys 21.05.2007

Edellinen päiväys

3/6

Tuote voi muodostaa syttyviä/räjähäviä höyry-ilma-seoksia. Eristettävä sytytyslähdeistä. Tuote voi muodostaa staattista sähköä, joka voi aiheuttaa palon kipinöinnin yhteydessä.

7.2 Varastointi

Säilytettävä kuivassa, viileässä ja hyvin ilmastoidussa paikassa erillään sytytys- ja lämpölähteistä. Säiliöt pidettävä tiiviisti suljettuina. Säilytettävä erillään voimakkaista hapettimista.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖKOHTAISET SUOJAIMET

8.1 Altistuksen raja-arvot

8.1.1 HTP-arvot

CAS-numero	Aineosan nimi		
142-82-5	Heptaani [ja isomeerit]	300 ppm (8 h) 1200 mg/m ³ (8 h)	500 ppm (15 min) 2100 mg/m ³ (15 min)
67-63-0	Propan-2-oli	200 ppm (8 h) 500 mg/m ³ (8 h)	250 ppm (15 min) 620 mg/m ³ (15 min)
108-87-2	Metyylisykloheksaani	400 ppm (8 h) 1600 mg/m ³ (8 h)	500 ppm (15 min) 2000 mg/m ³ (15 min)
110-82-7	Sykloheksaani	100 ppm (8 h) 350 mg/m ³ (8 h)	250 ppm (15 min) 875 mg/m ³ (15 min)

8.1.2 Muut raja-arvot

-

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta

Hyvä yleisilmastointi on yleensä riittävä useimmissa olosuhteissa. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaalin käsittelyssä. Työvaiheen päätyttyä on kädet pestävä huolellisesti saippualla ja vedellä. Tarvittaessa kädet voideltava ihovoiteella. Tahrinutunut vaatetus riisuttava välittömästi.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Useimmissa olosuhteissa hengityksensuojainta ei pidetä tarpeellisena. Hyvää yleistä ilmanvaihtojärjestelmää pidetään riittävänä.

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Käytä kemikaaleja kestäviä suojakäsineitä. Jos käsien upotus kemikaaleihin pitkittyy tai toistuu, käytä nitrilikumisia käsineitä.

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Suojalasit. Silmienhuuhtelualtaan tulisi sijaita työpaikan välittömässä läheisyydessä.

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Vältettävä ihokosketusta. Käytettävä sopivaa työvaatetusta.

8.2.2 Ympäristöaltistuksen ehkäiseminen

Tuote sisältää orgaanisia haihtuvia yhdisteitä 100%, katso VOC-direktiivi 1999/13/EY ja VNa 435/2001.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)

Väritön neste, mieto haju

9.2 Terveyden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot

9.2.1 pH-arvo 7.00 (25°C)

Kauppanimi: **DAMP CLEAN 111**

Päiväys 21.05.2007

Edellinen päiväys

4/6

9.2.2	Kiehumispiste/kiehumisalue	78 - 113° C
9.2.3	Leimahduspiste	- 4° C
9.2.7	Höyrynpaine	n.23 mbar
9.2.8	Suhteellinen tiheys	-
9.2.10	Jakaantumiskerroin: n-oktanolivesi	-
9.2.11	Viskositeetti	-
9.3	Muut tiedot	
	Tiheys: 0.718 kg/l, 20° C	

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Vältettävät olosuhteet

Tuote on pysyvä normaaleissa varastointiolosuhteissa. Säilytettävä erillään sytytyslähteistä.

10.2 Vältettävät materiaalit

Säilytettävä erillään hapettimista.

10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet

Lämpöhajoamisen yhteydessä muodostuu hiilimonoksidia ja hiilidioksidia.

11. TERVEYSVAIKUTUKSIIN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1 Välitön myrkyllisyys

Tuote on luokiteltu terveydelle haitalliseksi, koska se aiheuttaa nieltynä keuhkovaurion vaaran.
Propan-2-oli: LD50 = 5045 mg/kg (suun kautta, rotta)

11.2 Ärsyttävyys ja syövyttävyys

Ärsyttää ihoa.

11.3 Herkistyminen

-

11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys

-

11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin

HENGITYS: Höyryjen hengittäminen voi aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

IHO: Usein toistuva ihokosketus voi poistaa ihon rasvakerroksen ja aiheuttaa ihotulehdusta.

SILMÄT: Ei ilmoitettu.

NIELEMINEN: Mikäli tuote aspiroituu (nestettä pääsee) keuhkoihin, se voi nopeasti imeytyä keuhkojen kautta elimistöön ja aiheuttaa kemiallisen keuhkokuumeen.

11.6 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

-

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1 Ekotoksisuus

12.1.1 Myrkyllisyys vesieläille

Heptaani ja sykloheksaani on luokiteltu ympäristölle haitalliseksi, R50/53: Erittäin myrkyllistä vesieläille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

Propan-2-oli; LC50(96h) = 10.400, kala (Pimephaes promelas), LC50(7d) = 7.060, kala (Poecilia reticulata), LOEC = 1000 mg/l, levä (Microcystis aeruginosa) (1). Arvojen mukaan Propan-2-oli ei ole haitallista vesieläille.

Metyylisykloheksaani: LC50(96h) = 61200 mg/l, vesikirppu (ei haitallista)

12.2 Liikkuvuus

Ei tunneta.

12.3 Pysyvyys ja hajoavuus

12.3.1 Biologinen hajoavuus

Ei tunneta.

Kauppanimi: **DAMP CLEAN 111**

Päiväys 21.05.2007

Edellinen päiväys

5/6

12.3.2 Kemiallinen hajoavuus

Ei tunneta.

12.4 Biokertyvyyspotentiaali

Ei tunneta.

12.5 Muut haitalliset vaikutukset

Valmistajan oma vesistövaarallisuusluokitus (saksalainen, WGK =2) "tuote on haitallista vesistölle".

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELY

Tuote on luokiteltu helposti syttyväksi ja terveydelle ja ympäristölle haitalliseksi, joten jätteet ovat ongelmajätettä Puhdistamattomat pakkaukset ovat myös ongelmajätettä. Valmistaja ilmoittaa jätekoodin: 07 06 04 : muut orgaaniset liuottimet, pesunesteet ja kantaliuokset. Katso ympäristöministeriön asetus 1129/2001 yleisempien jätteiden sekä ongelmajätteiden luettelosta.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	1206
14.2	Pakkausryhmä	II
14.3	Maakuljetukset	
14.3.1	Kuljetusluokka	3,II
14.3.2	Vaaran tunnusnumero	33
14.3.2.1	ADR/RID-Varoituslipukkeet	3
14.3.3	Rahtikirjan mukainen nimitys	UN 1206 HEPTAANIT, 3,II
14.3.4	Muita tietoja	Luokituskoodi: F1.Rajoitettu määrä (LQ4): 3 l:n sisäpakkaus, koko kolli enintään 12 l tai kutistekalvoalustalla sisäpakkaus 1 l , koko kolli 12 l ja 20 kg.
14.4	Merikuljetukset	
14.4.1	IMDG-luokka	3
14.4.2	Oikea tekninen nimi	HEPTANES
14.4.2.2	EmS	F-E, S-D
14.4.2.3	Pakkausryhmä	II
14.4.2.4	Merta saastuttava aine	Marine pollutant: No
14.5	Ilmakuljetukset	
14.5.1	ICAO/IATA-luokka	3
14.5.2	Oikea tekninen nimi	HEPTANES
14.5.2.1	ICAO-Varoituslipukkeet	3
14.5.3	Muita tietoja	Matkustajakone: < 5 L, Ohjeet: 305 / Rahtikone: < 60 L, Ohjeet: 307

15. KEMIKAALEJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

15.1	Varoitusetiketin tietoja	
	EY-numero	-
15.1.1	Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi	
	F	Helposti syttyvä
	Xn	Haitallinen
	N	Ympäristölle vaarallinen
15.1.2	Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet	
	Heptaani ja isomeerit	
	Metyylisykloheksaani	
	Sykloheksaani	
15.1.3	R-lausekkeet	

Kauppanimi: **DAMP CLEAN 111**

Päiväys 21.05.2007

Edellinen päiväys

6/6

- R11 Helposti syttyvää.
R38 Ärsyttää ihoa.
R50/53 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.
R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

15.1.4 S-lausekkeet

- S9 Säilytettävä paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto.
S16 Eristettävä sytytysläheteistä - Tupakointi kielletty.
S23 Vältettävä höyryn hengittämistä.
S24 Varottava kemikaalin joutumista iholle.
S33 Estettävä staattisen sähkön aiheuttama kipinöinti.
S43 Sammutukseen käytettävä vesisumu, hiilidioksidi, vaahto, jauhekemikaali. Sammutukseen ei saa käyttää vettä.
S57 Käytettävä sopivaa säilytystapaa ympäristön likaantumisen ehkäisemiseksi.
S60 Tämä aine ja sen pakkaus on käsiteltävä ongelmajätteenä.
S62 Jos kemikaalia on nielty, ei saa oksennuttaa: hakeuduttava välittömästi lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.

15.1.5 Eräitä valmisteita koskevat erityisvaatimukset

-

15.2 Kansalliset määräykset

-

16. MUUT TIEDOT

16.1 Kemikaalin vaarallisten aineosien R-lausekkeet

- R11 Helposti syttyvää.
R36 Ärsyttää silmiä.
R38 Ärsyttää ihoa.
R50/53 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R51/53 Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.
R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

16.2 Koulutusohjeet

-

16.3 Käyttörajoitukset

-

16.4 Lisätiedot

KTA-Yhtiöt Oy

16.5 Käytetyt tietolähteet

1. Valmistajan toimittama käyttöturvallisuustiedote, päiväys 5.5.2007. 2. Lewis,R.J.Sr., Sax`s Dangerous Properties of Industrial Materials, 6th Ed.,1992 3. STM asetus haitallisiksi tunnetuista pitoisuuksista, 109/2005>>